

Mateřská škola, Praha 4, Konstantinova 1480, 149 00
IČ: 65993373
Tel./Fax: 272914670
E-mail: romana.schmidtova@mskonstantinova.cz
www.mskonstantinova.cz

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

„B A R E V N Ý S V Ě T“

Zpracován ve školním roce 2021/2022
ředitelkou MŠ Romanou Schmidtovou
a kolektivem pracovnic MŠ

Obsah ŠVP:

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MŠ 3

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY 4

2.1 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY 4

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ 4

3.1 VĚCNÉ PODMÍNKY 4
3.2 ŽIVOTOSPRÁVA 5
3.3 PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY 6
3.4 ORGANIZACE 7
3.5 ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY 8
3.6 PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ 8
3.7 SPOLUÚČAST RODIČŮ 8
3.8 PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI 10
3.9 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH 10
3.10 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET 11
3.11 PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA 11

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ 12

4.1 CHARAKTERISTIKA TŘÍD 12
4.2 PRAVIDLA PRO ZAŘAZOVÁNÍ DO JEDNOTLIVÝCH TŘÍD 12
4.3 SOUBĚŽNÉ PŮSOBENÍ DVOU UČITELŮ 12
4.4 KRITÉRIA PRO PŘIJÍMÁNÍ DĚTÍ DO MATEŘSKÉ ŠKOLY 12

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU 13

5.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY 13
5.2 DLOUHODOBÉ CÍLE VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU 14
5.3 METODY A FORMY VZDĚLÁVÁNÍ 15
5.4 ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI 16
5.5 ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH 17
5.6 ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET 18
5.7 JAZYKOVÁ PŘÍPRAVA DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA 18

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH ŠVP 19

6.1 INTEGROVANÉ BLOKY 20
6.2 REALIZACE DÍLČÍCH PROJEKTŮ A PROGRAMŮ 42

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM 42

7.1 OBLASTI AUTOEVALUACE 43
7.1.1 Hodnocení ŠVP 43
7.1.2 Podmínky vzdělávání 44
7.1.3 Průběh vzdělávání 45
7.1.4 Výsledky vzdělávání (pedagogická diagnostika) 45
7.2 PROSTŘEDKY AUTOEVALUACE (METODY A TECHNIKY) 47
7.3 ČASOVÝ PLÁN, ODPOVĚDNOST UČITELŮ A DALŠÍ PRAVIDLA 48

8. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY 52

PŘÍLOHY 53

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MŠ

NÁZEV ŠKOLY:	**Mateřská škola Konstantinova 1480/3**
SÍDLO ŠKOLY:	KONSTANTINOVA 1480, Praha 4, 149 00
IČ:	65993373
REDIZO:	600036952
ŘEDITELKA:	Romana Schmidtová
ZÁSTUPKYNĚ:	Mgr. Kamila Jakubcová
KONTAKT:	+420 272 914 670
E-MAIL:	mskonstantinova@seznam.cz romana.schmidtova@mskonstantinova.cz
WEBOVÉ STRÁNKY	htpp://www.mskonstantinova
BANKOVNÍ SPOJENÍ:	MŠ: 006023-2000831399/0800 ŠJ: 2000831399/0800
ZŘIZOVATEL:	Městská část Praha 11
ČÍSLO JEDNACÍ:	12021
PLATNOST DOKUMENTU:	školní rok 2021/2022 – 2024/2025

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Charakteristika školy

MŠ Konstantinova byla otevřena v roce 1978. Škola se nachází v sídlištní zástavbě MČ části Prahy 11 u metra Háje, obklopuje ji rozlehlá zahrada se vzrostlými stromy a keři. Budova je patrová a má dva samostatné vchody. V budově se nachází čtyři třídy, složení tříd je věkově homogenní. Součástí mateřské školy je vlastní školní jídelna situovaná pro 112 dětí a vlastním vchodem pro zavážení potravin. V roce 2005 byly vnitřní prostory kompletně opraveny a přizpůsobeny nejnovějším požadavkům hygienických norem i moderním trendům ve výchovně vzdělávací práci. Exteriér budov prošel rovněž rekonstrukcí.

U školy je prostorná zahrada, která je určena k pobytu dětí na čerstvém vzduchu, vzdělávací činnosti dětí a k relaxaci. Je vybavena třemi pískovišti, kolotočem, houpačkami, věží se skluzavkou, dřevěným vláčkem a dalšími herními prvky. Děti mají k dispozici velké množství odstrkávadel a hraček na písek. Je zde i prostor na míčové hry a kopeček na zimní klouzání. V letních měsících se na terasách školy nachází dřevěné posezení, tyto prostory je pak možné využívat při různých činnostech (výchovně vzdělávací činnost, svačina...).

V mateřské škole působí sedm kvalifikovaných učitelek, sedm provozních zaměstnanců, chůva a asistent pedagoga. V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky.

Škola je příspěvková organizace, její zřizoval je Městská část Praha 11, se sídlem Ocelíkova 624, Praha 4.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Věcné podmínky

Objekt mateřské školy byl postaven v roce 1978 jako účelové zařízení, sloužící potřebám nového sídliště.

V minulých letech proběhla revitalizace školy. Technický stav objektu je velmi dobrý, neboť prošel v letech 2009-2010 postupnými kompletními vnitřními rekonstrukcemi, úpravou školní zahrady, školní kuchyně, skladů, a prádelny. Byly provedeny zateplovací práce na vstupech do objektů, výměna střešního pláště a regulace topného systému s vlastním

měřením tepla a TUV v objektu.

V létě 2009 byla provedena kompletní oprava pláště všech budov (plastová okna, zateplení, barevné provedení fasád dle celkové filozofie MŠ).

Budovu mateřské školy tvoří dva pavilony. Oba jsou dvoupodlažní a v každém z nich jsou 2 třídy.

Každá třída má vlastní zázemí (šatnu dětí i personálu, sociální zařízení, přípravnu jídla, třídu, hernu, kabinet na pomůcky) a rozkládá se na prostoru jednoho podlaží. V přízemí se nachází ředitelna, archiv, školní kuchyně a prádelna.

Všechny třídy jsou zařízeny novým nábytkem, který je přizpůsoben ergonomickým požadavkům, odpovídá počtu dětí, je zdravotně nezávadný a bezpečný.

Mateřská škola má dostatečně **velké prostory**, pro volný pohyb i hru dětí a zároveň bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne. Prostory vyhovují nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí.

Třídy jsou vybaveny hračkami, pomůckami, stavebnicemi z plastu, dřeva a jiných měkkých materiálů, které odpovídají počtu a věku dětí. Hračky jsou umístěny tak, aby na ně děti samy dosáhly a mohly je využívat ke svým činnostem.

Děti se sami svými výtvory podílejí na úpravě a výzdobě interiéru budovy. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly dětem přístupné a mohli je zhlédnout i jejich rodiče.

Ve škole je kabinet rozumové výchovy s širokou řadou výchovně – vzdělávacích pomůcek. Kabinet tělesné výchovy s dostatečným množstvím náčiní i cvičebního nářadí. A bohatě vybavená knihovna s dětskou i naučně – vzdělávací literaturou.

Školní zahrada, která MŠ obklopuje je dostatečně prostorná. Je určena jen pro pobyt dětí MŠ. Zahrada je vybavena dřevěnými průlezkami, klouzačkami, houpačkami, vláčkem a dvěma kolotoči a dalšími herními prvky. Součástí zahrady jsou i kryté terasy, které je možné využít i za méně příznivého počasí.

MŠ má vlastní kuchyni, ve které se připravují pro děti svačiny a oběd. Kuchyň je díky rekonstrukci v r. 2007-2008 velmi dobře vybavena, zařízení odpovídá všem hygienickým požadavkům.

Vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována **plnohodnotná a vyvážená strava** dle příslušných předpisů. Je zachovávána vhodná skladba jídelníčku, dodržovány technologie přípravy pokrmů a nápojů. Při stolování je preferována samostatnost při sebeobsluze dětí. Pro děti je zajištěn pitný režim v průběhu celého pobytu v MŠ (čaj, balená voda, voda se šťávou) a děti mají možnost

výběru nápojů. Mezi jednotlivými jídly je dodržován 3 hodinový interval. Děti nikdy nejsou násilně nuceny do jídla.

Dodržujeme pravidelný denní režim, který je ale natolik flexibilní, že nám umožňuje přizpůsobit činnosti dětí v průběhu dne jejich potřebám a aktuální situaci. Rodiče mají možnost po dohodě přivádět dítě do MŠ kdykoliv. Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku (min. 2 hod. dopoledne) vždy s ohledem na okamžitý **stav ovzduší** (inverze) či **povětrnostní podmínky** (mráz pod – 8 stupňů, náledí). Stav ovzduší se kontroluje každé ráno na webových stránkách Českého hydrometeorologického ústavu, a podle stupně znečištění se odvíjí doba strávená venku. Stav ovzduší se každý den zapisuje.

Děti mají **dostatek pohybu** nejen na zahradě, ale v rámci možností i v MŠ (využití heren a zastřešených teras).

Spací aktivity dětí předškolní třídy jsou upraveny **dle potřeb dětí** (klidové činnosti ve třídě po zkrácené době odpočinku na lehátku).

3.3 Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové podmínky, aby se děti cítily spokojené, jisté a bezpečné a všechny děti mají v naší škole **stejná práva**, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není znevýhodňován ani zvýhodňován. Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z řádu chování a norem, které jsou ve škole stanoveny.

Učitelky se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která je mu příjemná a navozuje **vztah důvěry a spolupráce**. Postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení dětí. Převažuje pozitivní hodnocení, pochvala, podporujeme nebojácnost, samostatnost a sebedůvěru dítěte.

V dětech rozvíjíme citlivost na vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině, aby se ve třídách vytvořily dobré kolektivy kamarádů. Všichni pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídě, vztahy dětí ovlivňují prosociálně, dbají na prevenci šikany.

Všichni zaměstnanci školy respektují **individuální potřeby dětí** a napomáhají v jejich uspokojování. Děti nejsou přetěžovány, mají možnost kdykoliv odpočívat.

Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.

Zaměřujeme pozornost na **kladné stránky osobnosti dítěte**, na oblasti, ve kterých je dítě úspěšné. Necháváme dítě **pravidelně zažívat úspěch**, negativní projevy chování dítěte (psychomotorický neklid) se snažíme spíše ignorovat. Uplatňujeme zásady **efektivní komunikace**. Dítěti sdělujeme své pocity a umožníme to i jemu. V případě konfliktu věcně bez hodnocení či vyčítání popisujeme, čeho jsme byli svědky a dáme prostor také dítěti, aby

se mohlo k tomu, co se stalo vyjádřit. Dostatečně oceňujeme a vyhodnocujeme konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reagujeme pozitivním oceněním.

Nově příchozím dětem nabízíme adaptační program dle zvážení jejich potřeb.

3.4 Organizace

Provoz mateřské školy je od 7:00 do 17:00 hodin.

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby.

7:00 – 8:30

- příchod dětí, zdravotní filtr, volná hra, individuální činnosti, praktické činnosti

8:30 – 8:45

- vítáme nový den: aktivity – úklid hraček, společné přivítání dne, rozhovory, protažení těla

8:45 – 9:30/10

- hygiena, přesnídávka, činnosti podle třídního programu

10:00 – 12:00

- pobyt venku

12:00 – 13:00

- hygiena, oběd

13:00 – 14/14:30

- četba, odpočinek, relaxace

14:30 – 17:00

- hygiena, odpolední svačina, volné hry, individuální práce, zájmové činnosti

Jednotlivé třídy mají podrobněji zpracován třídní vzdělávací program, který se liší délkou činností podle potřeb a zájmu a věku dětí.

3.5 Řízení mateřské školy

Statutárním orgánem školy je ředitelka, která řídí, kontroluje, vede a koordinuje práci všech zaměstnanců. Vedení školy umožňuje všem zaměstnancům **podílet se na spolurozhodování** při řízení školy. Ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Snaží se vytvořit přátelské a tolerantní prostředí. Partnerské vztahy se odráží i na vztazích mezi dětmi a zaměstnanci i mezi zaměstnanci a rodiči. Dále umožňuje všem zaměstnancům **profesně se rozvíjet** a pozitivně je motivuje. Všichni zaměstnanci mají přesně vymezené kompetence, pracovní náplň a další úkoly.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Naše mateřská škola má stabilní kolektiv pracovníků, kteří plně splňují **kvalifikační požadavky** pro vykonávání svých pracovních povinností.

Pracovní náplně, odpovědnosti jednotlivých profesí jsou jasně vymezeny.

Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně.

Vedení školy využívá profesionálního zájmu a schopností jednotlivých pedagogů nejen pro výchovně vzdělávací proces dle ŠVP MŠ, ale i pro vedení zájmové činnosti v rámci VHČ - kroužků svými stabilními pedagogy.

3.7 Spoluúčast rodičů

Naše mateřská škola spolupracuje s rodinou dětí i s jinými partnery s cílem vyvíjet aktivity a organizovat činnost ve prospěch rozvoje dětí a k prohloubení vzájemného výchovného působení mateřské školy, rodiny a veřejnosti. Naší snahou je, aby vztah s rodiči byl založen **na partnerských vztazích**, kde mezi rodiči, učitelkami i správními zaměstnanci panuje oboustranná důvěra, otevřenost, vstřícnost, respekt a ochota spolupracovat. Zaměstnanci mateřské školy jednají s rodiči ohleduplně a taktně, nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

Odpovědnost, práva i povinnosti jsou zakotveny ve vnitřním řádu mateřské školy. Máme na zřeteli, že informovanost rodičů, jejich ovlivňování a vzájemné poznávání jsou důležitým předpokladem vzájemné komunikace a spolupráce. Vztahy mateřské školy s rodiči ovlivňují výsledek pedagogické práce. Ve spolupráci s rodiči uskutečňujeme různé aktivity,

které napomáhají k dobrému chodu školy (neformální rozhovory při denních příležitostných setkáních, slavnosti – vánoční besídky, letní slavnosti ...).

Škola pořádá pravidelné třídní schůzky s rodiči dětí. O všech aktivitách i dění v naší mateřské škole informujeme rodiče prostřednictvím nástěnek a našich webových stránek. Rodiče mají **možností osobního kontaktu** s třídními učitelkami (ráno, poledne, odpoledne) nebo ředitelkou školy (viz pravidelné úřední hodiny). Učitelky pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Učitelky pouze předkládají a doporučují své poznatky a možnosti řešení, ale nikdy rodiči nevnucují svůj názor jako jediný správný.

Zaměstnanci školy si jsou vědomi hranic profesních a osobních vztahů s rodiči a zachovávají mlčenlivost o důvěrných informacích rodiny. Nepodávají informace týkající se dítěte žádné třetí nezúčastněné straně.

Rodič má možnost vstupu do třídy spolu se svým dítětem, pokud to vyžaduje adaptační či jiná situace.

Spolupráce naší školy se ZŠ

Jedním z našich hlavních cílů je vytvoření plynulého, přirozeného a nestresujícího přechodu do základní školy. Společně s rodiči i se základní školou se snažíme připravit děti na vstup do základní školy a na práci v ní. Zajímáme se o pedagogickou práci základní školy, způsob výuky i hodnocení žáků, poznáváme prostředí základní školy, spolupracujeme s učitelkami prvního stupně, vyměňujeme si zkušenosti z individuální práce s dětmi, účastníme se programů pořádaných pro děti – Mendelánkování, Masopust, Sportovní hry Prahy 11…

V základní škole Mendelova máme jednou týdně k dispozici tělocvičnu, kterou navštěvuje třída předškolních dětí – třída Rosniček.

Spolupráce školy s dalšími institucemi

Logopedická poradna, klinický logoped

Cílem logopedické péče je rozvoj obsahové stránky řeči, která je základem myšlení, a tedy i důležitou podmínkou k rozvoji osobnosti a ke vzdělávání. Vadnou výslovnost konzultujeme se zákonnými zástupci dítěte a následně s klinickou logopedkou, která jednou za dva týdny dochází do mateřské školy. Dbáme na profesionální přístup učitelek, jejich pedagogický takt při nežádoucí pozornosti dětí při nástupu dítěte s řečovou vadou.

Poradenská zařízení (PPP, SPC)

Spolupráce s poradenskými zařízeními spočívá v pomoci řešit výukové i výchovné problémy dětí. Pedagogicko-psychologická poradna zajišťuje orientační vyšetření dětí a zaměřuje se na oblast školní zralosti a připravenosti předškolních dětí před vstupem do základní školy. Dále poradna spolupracuje při vypracování individuálních plánů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Pedagogicko-psychologická poradna zajišťuje odbornou pomoc nejen dětem a rodičům naší mateřské školy, ale i metodickou pomoc pedagogickým pracovnicím. Mateřská škola spolupracuje také SPC pro děti a mládež s poruchami řeči při zajišťování podpory dětem se speciálně vzdělávacími potřebami.

Spolupráce se zřizovatelem

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem – MČ Praha 11 podle platných právních norem i v ostatních vztazích (provozní doba, prázdninový provoz apod.) Spolupráce je úzká a na dobré úrovni.

Spolupráce se zákonnými zástupci dětí a ostatními partnery napomáhá ke zkvalitňování výchovně vzdělávací práce, k dobrému chodu mateřské školy a rozšiřuje povědomí veřejnosti o práci naší mateřské školy.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Naše mateřská škola se snaží **o vytvoření co nejoptimálnějších podmínek** k rozvoji osobnosti dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Mateřská škola se snaží zajistit těmto dětem potřebnou **podporu** na základě podpůrných opatření, která jim náleží. Jedná se o personální podporu (asistent pedagoga), speciálně pedagogickou péči, kterou zajišťuje speciální pedagog MŠ a dostatek vhodných pomůcek.

Pro určité děti je vytvořen individuální vzdělávací plán, který vzniká ve spolupráci mezi učitelkami, speciálním pedagogem, zákonnými zástupci dítěte a poradenským zařízením.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

V případě, že se ve škole objeví děti, u nichž jsou vykazovány známky nadání, je těmto dětem umožňováno dále se rozvíjet na základě jejich zájmů a dispozic ve zvýšené míře. Jejich nadání je konzultováno se zákonnými zástupci dítěte. Snažíme se o individuální podporu odpovídající charakteru a míře projeveného nadání. Zároveň však nezapomínáme rozvíjet i další oblasti, aby byl vývoj jejich osobnosti vyvážený.

Nezapomínáme na to, že v předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, mnohdy je těžké odlišit při identifikaci nadání dítěte od akcelerovaného vývoje v určité oblasti. Dítě, které vykazuje známky nadání je dále podporováno, tak aby jeho potenciál byl co nejlépe rozvíjen již v předškolním věku.

Mimořádné nadání bývá někdy spojeno s nestandardním chováním, se sklonem k introverzi a s obtížemi při navazování sociálních vztahů. Na to je třeba v kolektivním zařízení obzvlášť nutné pamatovat. Snažíme se proto, aby děti byly **součástí kolektivu**, v žádném případě tyto děti neprotěžujeme na úkor ostatních dětí ani na jejich schopnosti výrazně neupozorňujeme.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od dvou do tří let přijala naše mateřská škola jistá opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, prostorových i materiálních podmínek, včetně přizpůsobení organizace vzdělávání.

V oblasti věcných podmínek jsou dětem k dispozici hračky vhodné pro toto věkové období a k dispozici je i vhodný nábytek, tak aby byly splněny ergonomické parametry školního nábytku (vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů) ve třídě a dětem je uzpůsobeno i vybavení školní zahrady.

Oproti tomu v rámci zajištění hygienických podmínek (vyhláška č. 410/2005 Sb.) není zatím naše umývárna vybavena přebalovacím stolem ani nočníky.

V rámci personálního posílení tříd s dětmi od dvou do tří let jsou na naší mateřské škole k dispozici dvě chůvy, které splňují kvalifikační požadavky v souladu s kvalifikací pozice „Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky“ dle Národní soustavy kvalifikací. Chůva pomáhá učiteli zejména v oblasti sebeobsluhy dítěte, zajištění bezpečnosti a individuálních potřeb dítěte.

3.11 Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme **jazykovou přípravu** pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Ředitelka mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění

plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne.

Do této skupiny mohou být zařazeny i jiné děti než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, a to na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Charakteristika tříd

Mateřská škola je rozdělena do čtyř tříd. Počty dětí ve třídách se řídí ustanovením §2 vyhlášky č.14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších změn, kdy se třída mateřské školy naplňuje na 24 dětí. Na základě dohody se zřizovatelem je v tomto školním roce v každé třídě 25 dětí. V MŠ jsou v současné době čtyři třídy – třída Rosniček a Soviček v přízemí a třída Filípků a Motýlků v prvním patře.

Každá třída pracuje podle vlastního třídního vzdělávacího programu. Při jeho tvorbě učitelky vychází z věku dětí a jejich zájmů.

4.2 Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd

Třídy jsou věkově homogenní, rozdělení se neprovádí striktně, sourozenci a kamarádi, pokud to situace dovoluje, jsou zařazeni ve stejné třídě. Personální podporu učitelkám pro děti mladších 3 let zajišťuje chůva.

4.3 Souběžné působení dvou učitelů

Ve všech třídách se na výchovně vzdělávací činnosti podílí dva pedagogové. Jejich služby jsou zajištěny tak, aby se v co nejvyšší míře překrývaly (alespoň 2,5 hodiny denně), zejména v organizačně náročnějších částech dne např. v době pobytu dětí venku a při obědě. Toto působení je navíc podpořeno spoluprací s asistentem pedagoga, v případě že ve třídě je zapsáno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami a ve třídě nejmladších dětí spoluprací s chůvou.

4.4 Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy

Termín a kritéria přijímacího řízení stanoví ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem, o termínech zápisu dětí do MŠ je veřejnost informována prostřednictvím plakátů, webových

stránek MŠ. Kritéria pro přijetí jsou vždy na webových stránkách školy a webových stránkách UMČ Prahy 11 a vyvěšena na nástěnkách školy. Od školního roku 2019/20 probíhají zápisy na Praze 11 jednotně elektronickou formou.

O zařazení dítěte do mateřské školy rozhoduje ředitelka MŠ (pokud počet přihlášených dětí nepřesáhne kapacitu školy) zpravidla v průběhu května. Po ukončení zápisu dětí do MŠ, informuje rodiče dítěte vydáním „Rozhodnutí o přijetí dítěte do MŠ “.

Rozhodnout o přijetí do MŠ se zkušební dobou 3 měsíců, může ředitelka po dohodě s rodiči, není-li zřejmé, do jaké míry bude dítě schopno přizpůsobit se podmínkám MŠ.

O přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitel mateřské školy na základě písemného vyjádření školského poradenského zařízení, popřípadě také registrujícího lékaře.

Dítě může být přijato k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku.

V souladu se školským zákonem ředitel mateřské školy může po předchozím upozornění písemně oznámeném zákonnému zástupci dítěte rozhodnout o ukončení předškolního vzdělávání, jestliže

a. dítě se bez omluvy zákonného zástupce nepřetržitě neúčastní předškolního vzdělávání po dobu delší než dva týdny,
b. zákonný zástupce závažným způsobem opakovaně narušuje provoz mateřské školy,
c. ukončení doporučí v průběhu zkušebního pobytu dítěte lékař nebo školské poradenské zařízení,
d. zákonný zástupce opakovaně neuhradí úplatu za vzdělávání v mateřské škole nebo úplatu za školní stravování ve stanoveném termínu a nedohodne s ředitelem jiný termín úhrady.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1 Zaměření školy

Mateřská škola Konstantinova je instituce, která slouží především dítěti a jeho vzdělávání. Děti se svými dětskými zájmy a přirozenými potřebami stojí ve středu našeho zájmu i práce. **Prospěch dítěte** je pro zaměstnance naší školy v každé situaci rozhodující.

Zabezpečujeme zdravý rozvoj a prospívání dítěte, snažíme se uspokojovat všechny jeho potřeby. Spolu s všestrannou a vzhledem k věku dítěte nezbytnou péčí, je naším hlavním pedagogickým záměrem dítě cílevědomě vést, vychovávat a vzdělávat, a tak mu poskytnout dobré základy do života i dalšího vzdělávání.

Jsme si vědomy důležitosti úspěšného vstupu dítěte do základní školy. Proto v našem předškolním zařízení vytváříme dětem takové vzdělávací podmínky, aby v průběhu předškolního vzdělávání dostatečně rozvíjelo svůj všestranný potenciál a aby v době, kdy opouští naši školu, disponovalo požadovanými kompetencemi (schopnostmi, dovednostmi, poznatky, postoji) v míře a kvalitě optimálně odpovídající jeho osobním možnostem a potřebám.

Vycházíme z předpokladu, že každé dítě má **právo být jiné**, mít jiné potřeby, rozvíjet se a učit se jiným tempem. Naše učitelky respektují vrozené i získané osobní dispozice a přirozené rozvojové i osobnostní rozdíly mezi jednotlivými dětmi. Podporují takový způsob vzdělávání, který je pro rozvoj a učení dítěte příznivý, vhodný a především přirozený.

V našem pojetí vycházíme z myšlenky, že aby se dítě mohlo zdravě rozvíjet a všemu potřebnému učit, musí se **cítit spokojené**. Víme, že to, jak se dítě v MŠ cítí a co prožívá je velmi důležité. Vždyť zdravé sebevědomí, důvěra ve vlastní schopnosti, prosociální postoje, vstřícný a otevřený vztah ke společnosti i ke světu jsou tím nejcennějším, co mateřská škola může dítěti umožnit získat.

Náš školní vzdělávací program je vytvořen jako kompaktní celek, který umožňuje individuální i kolektivní získávání kompetencí. Vycházíme z toho, že dítě předškolního věku se rozvíjí a učí na základě vlastní aktivity. Učí se na základě činnosti, kterými se ze své vůle a svého zájmu zabývá, které provádí. Učí se tím, co samo dělá, co si samo zkusí. Úkolem pedagogů v MŠ je postupovat cílevědomě, ale proces vzdělávání staví na vnitřní motivaci dítěte. Dítě je sice učitelkou promyšleně vedeno, ale nepociťuje vedení jako vnější nátlak, cítí se samostatné a svobodné. Dítě je ovlivňováno vším, čeho se v MŠ účastní, co prožívá, co se v jeho okolí děje a s čím se setkává.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Cílem práce celého kolektivu naší mateřské školy je zabezpečovat **všestranný harmonický osobnostní rozvoj dětí**. Vychovat z dětí **jedinečné osobnosti**, vzhledem k jejich věku a individuálním možnostem co nejvíce samostatné, sebevědomé, sebejisté, s vlastním rozumem, schopné dívat se kolem sebe, uvažovat, tvořivě přemýšlet a jednat, osobnosti na své úrovni přizpůsobivé, odvážné, zodpovědné, schopné se dále rozvíjet, učit se všemu, co budou v životě potřebovat a aktivně čelit problémům, které jim život přinese.

Ve vzdělávacím programu naší mateřské školy vycházíme ze **tří hlavních cílů** předškolního vzdělávání, které jsou popsány v RVP PV.

1) Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení

2) Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

3) Získání osobní samostatnosti

Tyto hlavní cíle směřují vzdělávání k utváření základů klíčových kompetencí. Klíčové kompetence jsou obecně formulovány jako soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého jedince. Jejich osvojování je dlouhodobý a složitý proces, který začíná v předškolním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života. A právě získávání **základů** klíčových kompetencí je cílem předškolního vzdělávání.

Klíčové kompetence v předškolním vzdělávání

1) **kompetence k učení** – schopnost pozorovat, objevovat, operovat s pojmy

2) **k řešení problémů** – všímá si, řeší problémy, zpřesnění početních představ

3) **komunikativní** – ovládá řeč, dovednosti předcházející čtení, psaní

4) **sociální a personální** – samostatně rozhoduje o svých činnostech, prosadí se

5) **činnostní a občanské** – zajímá se o druhé, uvědomuje si svá práva

K naplnění tohoto úkolu slouží dílčí cíle formulované v RVP PV.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Vzdělávání v mateřské škole je důsledně vázáno k individuálně různým potřebám a možnostem jednotlivých dětí, včetně specifických vzdělávacích potřeb. V souladu s RVP PV se snažíme každému dítěti poskytnout **pomoc a podporu** v míře, kterou individuálně potřebuje, a v kvalitě, která mu vyhovuje.

Při vzdělávacím procesu uplatňujeme **metody prožitkového a kooperativního učení** hrou a činnostmi dětí. Toto působení je založeno na přímých zážitcích dítěte, podporuje dětskou zvídavost a potřebu objevovat, podněcuje radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti.

Snažíme se využívat přirozeného toku dětských myšlenek a spontánních nápadů dětí a poskytovat dítěti dostatek prostoru pro spontánní aktivity a jeho vlastní plány. Učební aktivity proto probíhají především formou nezávazné dětské hry, kterou se dítě zabývá na základě svého zájmu a vlastní volby.

Dále je uplatňováno **situační učení** založené na vytváření a využívá situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí tak, aby se dítě učilo

dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe tak chápalo jejich smysl.

Významnou roli v procesu učení sehrává **spontánní sociální učení**, založené na principu přirozené nápodoby. Proto je třeba ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne v mateřské škole vyskytnou, nejen v didakticky zaměřených činnostech, poskytovat dítěti vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné.

V předškolním vzdělávání uplatňujeme aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené, v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte.

Vzdělávací obsah je založen na **principu vzdělávací nabídky**, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte. Pedagog je aktivním průvodcem dítěte, při jeho cestě za poznáním, tak aby v něm probouzel zájem a chuť o objevování světa kolem sebe.

5.4 Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Naše mateřská škola vychází ze základního předpokladu inkluze, že všichni žáci a pracovníci školy jsou **stejně důležití**, **heterogenita je přirozená** a přináší obohacení všem. Pokud děti jsou od útlého věku konfrontovány se skutečností, že lidé jsou rozdílní, a že **být jiný je normální**, je pro ně do budoucna mnohem jednodušší tuto myšlenku přijmout. Jde nám o vytvoření bezpečného, vstřícného, spolupracujícího a podnětného prostředí, kde je každý vnímán jako **jedinečná osobnost**.

Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Všichni zaměstnanci naší mateřské školy uplatňují vysoce profesionální postoj při péči o děti. Ke všem dětem (nejen k dětem se SVP) přistupují citlivě, otevřeně a empaticky a snaží se vytvořit **vhodné podmínky** pro zapojení všech dětí do společného dění. Snažíme se o úzkou spolupráci s rodiči, komunikace je vedena citlivě a ohleduplně.

V případě nástupu dítěte se speciálně vzdělávacími potřebami do mateřské školy, nejprve umožníme dítěti čas na postupnou adaptaci v novém prostředí a teprve po určité době, přistoupíme k vypracování **Plánu pedagogické podpory**. Plán pedagogické podpory konzultují třídní učitelky s ředitelkou školy, speciálním pedagogem a v neposlední řadě s rodiči dítěte. Učitelky poté určitou dobu postupují podle tohoto vypracovaného plánu, poté následuje vyhodnocení plánu. Pokud metody a strategie obsažené v plánu vedou ke zlepšení situace, nadále se v něm pokračuje. Pokud je plán neúčinný a zvolené strategie nevedou

k odstranění nedostatků, je po konzultaci s rodiči dítě směrováno k návštěvě poradenského zařízení. Rodiče k této návštěvě nenutíme, pouze ho doporučujeme.

Po vyšetření dítěte v poradenském zařízení obdrží mateřská škola **Doporučení školského poradenského zařízení**. Toto doporučení obsahuje závěry vyšetření dítěte a vyjmenovává podpůrná opatření, která mají být dítěti poskytnuta. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v naší mateřské škole probíhá v úzké spolupráci s poradenskými zařízeními (PPP pro Prahu 11, SPC pro děti s poruchami řeči…) a zákonnými zástupci dítěte. Pro děti, kterým poradenské zařízení navrhlo úpravu vzdělávání za pomoci individuálního vzdělávacího plánu, je tento plán vypracován. Jedná se o dokument, na jehož vzniku se podílí mateřská škola (speciální pedagog MŠ) společně s poradenským zařízením a rodinou. Tento plán je pravidelně konzultován a doplňován.

Mezi další podpůrná opatření v MŠ, která mohou být doporučena, patří požadavky na úpravu organizace výuky (např. předměty speciálně pedagogické péče), personální podpora (využití asistenta pedagoga) a speciální učebnice a pomůcky. Na základě doporučení se dětem tato podpůrná opatření poskytují. Tyto děti se účastní života mateřské školy zcela stejně jako ostatní děti.

Zodpovědnou osobou za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je ředitelka školy. Ředitelka školy pověřuje učitele sestavením PLPP a speciálního pedagoga MŠ koordinací celého postupu zajištění optimálního průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. **Speciální pedagog** spolupracuje s poradenskými zařízeními, diskutuje s nimi vhodné postupy. Ve spolupráci s třídními učiteli, zákonnými zástupci dítěte a poradenským zařízením vypracovává individuální vzdělávací plány. Dále zajišťuje **předměty speciálně pedagogické péče** na základě přiznaných podpůrných opatření pro děti se SVP. Konkrétně se jedná zejména o rozvoj komunikačních schopností a dovedností, rozvoj a procvičování hrubé a jemné motoriky, rozvoj grafomotoriky, rozvoj motorické a senzomotorické koordinace, rozvoj zrakového a sluchového vnímání a rozvoj pozornosti a soustředění.

V naší mateřské škole v současné době působí dva asistenti pedagoga, jejichž úkolem je zejména pomoc učitelce při organizaci a realizaci vzdělávání, podpora samostatnosti a snaha o aktivní zapojení dítěte do všech činností uskutečňovaných v MŠ i mimo ni.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných

V naší mateřské škole pamatujeme i na děti, které projevují talent či nadání v různých

oblastech vzdělávání. V rámci integrovaných bloků vytváříme podmínky, které **stimulují vzdělávací potenciál** všech dětí. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Nečekáme na potvrzení a identifikaci nadání, či mimořádného nadání, podporujeme všechny projevy a známky nadání. Tyto děti nadále sledujeme. V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme Plán pedagogické podpory.

Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Do doby, než vyšetření proběhne a škole je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle PLPP. Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování stejným postupem jako u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

O přijetí dítěte ve věku od dvou do tří let do mateřské školy vždy rozhoduje ředitel mateřské školy. Rozhodnutím o přijetí se každé přijaté dítě stává dítětem mateřské školy se všemi právy a povinnostmi s tím souvisejícími.

Z hlediska organizačního zajištění je dětem umožněn individuálně přizpůsobený adaptační režim, dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování a v souladu s právními předpisy jsou zohledněny počty dětí ve třídě.

Personální podporu učitelkám při péči o děti od dvou do tří let poskytují chůvy, které zajišťují pomoc zejména při sebeobsluze a při individuálních činnostech dětí.

5.7 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Z tohoto důvodu věnuje naše MŠ zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou vnímáme, že se zde nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk a snažíme se tomu přizpůsobit didaktické postupy a děti cíleně podporujeme v osvojování českého jazyka.

Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou

přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

V případě, že jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH ŠVP

Náš vzdělávací program **„Barevný svět“** je koncipován v souladu s RVP PV v podobě integrovaných bloků. Platí, že bloky jsou tvořeny tak, aby „zasahovaly“ (integrovaly) všechny vzdělávací oblasti, z toho vyplývá, že tyto bloky jsou tedy vzhledem ke vzdělávacím oblastem RVP PV průřezové.

Vzdělávací obsah je v RVP PV uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí: biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní a environmentální. Tyto oblasti jsou nazvány:

1. Dítě a jeho tělo
2. Dítě a jeho psychika
3. Dítě a ten druhý
4. Dítě a společnost
5. Dítě a svět

Integrované bloky se vztahují k určitému tématu. Náš ŠVP Barevný svět je založen na pravidelném střídání ročních období a proměnlivosti přírody v průběhu roku. Základní výchozí bloky jsou společné pro celou mateřskou školu, Jsou zpracovány víceméně obecně tak, aby s nimi bylo možno pracovat volně a tvořivě, a zároveň však zaručují určitý společný ráz a směr vzdělávací práce celé mateřské školy.

Na třídní úrovni je obsah bloků konkretizován. Každá třída má integrovaný celek

rozdělen do několika dílčích celků (zpravidla týdenních) jejichž název a konkrétní obsah vyplývá z charakteristiky a zaměření jednotlivých tříd.

Podněty pro obsah bloku jsou obsaženy v obecné podobě v RVP PV, resp. odvozuje je **z nabídky činností a z očekávaných výstupů**. Konkrétní věcný obsah, tj. poznatkové okruhy, konkrétní věcné náměty a zprostředkovávané informace, a stejně tak i činnosti by měly být voleny tak, aby bezprostředně souvisely s přirozeným životem a s konkrétním prostředím dětí, byly jim blízké, pro ně zajímavé a užitečné, vycházely z jejich praktických zkušeností a byly součástí reálného světa, který děti obklopuje. V ŠVP by měl být tento obsah naznačen jen rámcově, aby pedagogové v rámci svých tříd měli dostatek prostoru k tvořivé práci, mohli volně přizpůsobovat věcný obsah konkrétním dětem ve třídě a upravovat jej v souladu s jejich dosavadní poznatkovou zkušeností i jejich aktuálními zájmy.

6.1 Integrované bloky

Podzim

- **Kdo všechno přišel do školy**
- **Sklízíme plody podzimu**
- **Když padá listí a prší**

Zima

- **Těšíme se na Ježíška**
- **Paní zima jede**
- **Objevujeme svět kolem nás**

Jaro

- **Jak se rodí jaro**
- **Moje zvířátko – kde má domov?**
- **Když všechno kvete**

Léto

- **Co už umím**

V našem školním vzdělávacím programu je každý integrovaný blok určen přibližně na

jeden kalendářní měsíc, ale tato časová dotace je pouze orientační. Záleží na uvážení jednotlivých učitelek, kolik prostoru mu bude v jednotlivých třídních vzdělávacích plánech věnováno, v závislosti na specifiku konkrétních tříd – např. s ohledem na věk dětí, zaměření tříd, ale i v závislosti na dalších akcích a projektech probíhajících v rámci školního roku.

Charakteristika integrovaného bloku stručně popisuje, co se v daném období děje, které konkrétní oblasti celek může obsahovat.

Pedagogický záměr zahrnuje hlavní smysl integrovaného bloku, co přinese jeho realizace rozvoji a vzdělávání dětí a klíčové kompetence, které jsou rozvíjeny.

Vzdělávací obsah integrovaných bloků odpovídá vzdělávacímu obsahu stanovenému ve vzdělávací nabídce v RVP PV. Činnosti nabízené v rámci ŠVP jsou různorodé a zasahují do všech oblastí lidského konání. Rozvíjejí intelektové i praktické schopnosti a dovednosti dítěte, prohlubují jeho poznání, obohacují jeho praktickou zkušenost a zvyšují praktickou využitelnost toho, co se dítě naučí.

Kdo všechno přišel do školy

Časové vymezení: září

Charakteristika integrovaného bloku:

Děti přicházejí po prázdninách do mateřské školy. Pro nové děti vzniká mnoho situací, na které se musí postupně adaptovat. Poznávají nové prostředí, nové kamarády. Děti, které již mateřskou školu navštěvovaly, sice prostředí znají, ale po prázdninách si musí mnohé připomenout. Některé třídní kolektivy mají jiné členy, děti se postupně seznamují s ostatními, dětmi i s dospělými v mateřské škole. Vytvářejí se nové vztahy, vznikají pravidla toho, jak se budeme chovat ve třídě a jak se budeme chovat k sobě navzájem.

Povídáme si o tom, co jsme prožili o prázdninách a o tom, co už známe. Seznamujeme se také s nejbližším okolím mateřské školy. Můžeme se dotknout i celkového pohledu na život ve městě.

Ke konci měsíce se zaměříme na přírodu kolem nás. Končí léto, zraje ovoce – jablka, hrušky, švestky… Pole jsou sklizená. Pozornost věnujeme surovinám, které jsme na poli pěstovali. Postupně přecházíme k dalšímu integrovanému bloku, s názvem Sklízíme plody podzimu.

Pedagogický záměr: /hlavním smyslem je

- spoluvytvářet pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumět jejich smyslu a chápat potřebu je zachovávat
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- navozovat radostné pocity dítěte z prožívání jednotlivých činností v MŠ
- probouzet úctu k rodině, rodičům, pracovníkům školy
- získání relativní citové samostatnosti
- rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- orientovat se v prostorách mateřské školy, na zahradě mateřské školy a v nejbližším okolí
- získání elementárních znalostí na téma ovoce a zelenina
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)

Vzdělávací obsah integrovaného bloku (dílčí témata či obsahy):

- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy, seznámení s prostorami mateřské školy, stanovení si pravidel chování dětí ve třídě
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do okolí, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- pověřovat děti samostatnými úkoly i úkoly podporující spolupráci s ostatními
- aktivity, hry a společné činnosti podporující sbližování dětí
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- hudební a hudebně pohybové hry, lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti
- výtvarná činnost
- aktivity a činnosti přispívající k poznávání a rozlišování jednotlivých druhů ovoce a

zeleniny, tematické hry na téma ovoce a zelenina

Sklízíme plody podzimu

Časové vymezení: říjen

Charakteristika integrovaného bloku:

Léto se s námi rozloučilo, nastává podzim. Sledujeme znaky podzimu, všímáme si, jak se mění příroda na podzim, pozorujeme změny počasí, nezapomínáme na zvířátka. Listí mění svoji barvu a podzimní příroda je velmi pestrá a barevná. Všímáme si plodů podzimu, jako jsou šípky, kaštany, žaludy, ořechy… Nezapomínáme ani na podzimní aktivity: pouštění draků, vycházky do lesa, do přírody. Pozornost věnujeme také volně žijícím živočichům a ptákům, jejich charakteristickým znakům i tomu, jak se vyrovnávají se změnami v přírodě.

Pedagogický záměr:

- utvářet a posilovat vztah dítěte ke krásám podzimní přírody
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- řešit problémy na základě bezprostřední zkušenosti
- rozvíjet pohybové dovednosti přiměřené věku dítěte, zvládat a dodržovat pravidla pohybových her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Vzdělávací obsah integrovaného bloku (dílčí témata či obsahy)**:**

- aktivity zaměřené na sledování podzimní přírody (vycházky do okolí, do Milíčovského lesa)
- praktické činnosti (manipulace a hra) s různými přírodninami: třídění, přiřazování, pozorování
- různorodé společné hry a skupinové aktivity: námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.
- hry a grafomotorická cvičení zaměřená na rozvoj jemné motoriky a grafomotoriky
- pohybové, námětové a didaktické hry – na téma podzim, zvířátka
- seznámení a nácvik říkadel a básniček s podzimní tématikou, hudební a hudebně pohybové hry, lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti
- výtvarné aktivity za pomoci různých materiálů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo

Když padá listí a prší

Časové vymezení: listopad

Charakteristika integrovaného bloku:

Podzim přechází do své druhé poloviny. Všímáme si střídání počasí v jednotlivých ročních obdobích, přizpůsobení se počasí. Listopadové počasí je velmi proměnlivé – sluníčko, déšť, ale i první sněhové vločky. S nestálým počasím souvisí i různá onemocnění, která nás mohou potkat. Zaměřujeme se na zdravý životní styl a prevenci zdraví. Co je zdraví prospěšné a co nám naopak škodí.

Zabýváme se lesem a vším co s ním souvisí – stromy, keře, houby, chování v lese, lesní zvířátka. Seznamujeme se s tím, jaké to bylo na zemi dříve v pravěku.

Pedagogický záměr:

- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- uvědomovat si znaky počasí a jeho vliv na přírodu
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- rozvoj kooperativních dovedností
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, o jeho rozmanitosti, a neustálých proměnách
- vážit si práce druhých lidí
- klást otázky a hledat na ně odpovědi, aktivně si všímat, co se kolem děje
- rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti receptivní i produktivní, využívat k tomu vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti

Vzdělávací obsah integrovaného bloku (dílčí témata či obsahy)**:**

- návštěva svíčkárny, seznámení s procesem výroby svíček a jejich zdobení, praktická činnost
- poznávání a rozlišování jehličnatých a listnatých stromů, hub, lesních zvířátek
- dramatizace, poslech pohádek a příběhů s lesní tématikou

- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- samostatný slovní projev na určité téma
- hudební a hudebně pohybové činnosti
- lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti
- výtvarné a pracovní aktivity
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- poznávat význam a způsoby otužování, rozlišovat vhodné oblečení v souvislosti s počasím
- aktivní pozorování počasí včetně uvědomování si vlivu počasí na přírodu

Těšíme se na Ježíška

Časové vymezení: prosinec

Charakteristika integrovaného bloku:

Nastává pro děti nejkouzelnější část roku. Nejdřív přijde Mikuláš s anděly a čerty a pak se pomalu blíží Vánoce. Období adventu je plné pohádkové atmosféry. Část tohoto bloku věnujeme lidové slovesnosti, pohádkám, příběhům. Snažíme se přiblížit dětem kouzlo a moudrost pohádek, vítězství dobra nad zlem.

Společně s dětmi přicházíme na to, že Vánoce neznamenají jen množství dárků pod stromečkem, ale že toto období je zejména o lásce mezi lidmi, o klidu, o dávání a přijímání. V rámci multikulturního pohledu seznamuje děti s tím, jak se slaví vánoční svátky i jinde ve světě, ale hlavně se zaměřujeme na naše tradice a zvyky, které k Vánocům neodmyslitelně patří.

Pedagogický záměr:

- těšit se z poklidné atmosféry Vánoc
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej
- ve správných větách)
- komunikovat v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými
- rozvoj všech jazykových rovin (foneticko – fonologické, lexikálně – sémantické, morfologicko – syntaktické a pragmatické jazykové roviny)
- rozvíjet schopnost vytvářet a upevňovat citové vztahy k rodině i ke svému okolí
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech

Vzdělávací obsah integrovaného bloku (dílčí témata či obsahy)**:**

- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- poslech a aktivní vnímání čtených či vyprávěných pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte – převyprávění textu, zachycení hlavních myšlenek příběhu, časová

posloupnost

- pohybové, námětové a didaktické hry – na téma zima
- práce s papírem – na téma Mikuláš, andělé a čerti
- seznámení a nácvik básniček s vánoční tématikou
- hudební a hudebně pohybové činnosti – poslech a zpěv vánočních koled
- zdobení vánočního stromečku, výroba vánočních přání a dárků
- různé výtvarné techniky zaměřené na rozvoj jemné motoriky
- hry artikulační, řečové, sluchové, rytmické a vokální, hry se slovy, hádanky…
- seznamování s vánočními tradicemi v naší zemi i v jiných částech světa
- rozvíjet schopnost vytvářet a upevňovat citové vztahy k rodině i ke svému okolí a podporovat schopnosti a dovednosti pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

Paní Zima jede

Časové vymezení: leden

Charakteristika integrovaného bloku:

Přichází tři králové a s nimi myšlenka pomoci potřebným. Za okny je sníh a mráz, příroda pod sněhem odpočívá. Je čas zimních radovánek a dovádění, čas zimních sportů. Všímáme se zimního počasí, vhodného oblékání, vlastností sněhu a ledu. Nezapomínáme na to, co dělají zvířátka v zimě, jak a kdo jim v zimě pomáhá. A jak jim můžeme pomoci my.

Seznamujeme s tím, jak funguje lidské tělo, z čeho se skládá, jaké máme základní smysly a jak je můžeme procvičovat.

Pedagogický záměr:

- rozvíjení a užívání všech smyslů
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- průběžně rozšiřovat svou slovní zásobu a aktivně ji používat k dokonalejší komunikaci
- s okolím
- projevovat dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpoznat nevhodné chování; vnímat nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí - pohybovat se na sněhu, ledu
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)

Vzdělávací obsah integrovaného bloku (dílčí témata či obsahy)**:**

- zimní pohybové aktivity (hry na sněhu a se sněhem, klouzání na lopatách…)
- pozorování zimní přírody, seznámení s aktivitou zvířátek během zimy – zimní spánek
- krmení ptáčků
- pohybové, námětové a didaktické hry – na téma zima
- hudební improvizace a taneční aktivity
- činnosti a aktivity zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí – pomůcky, knihy, encyklopedie

- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků – sluchová percepce
- smyslové hry
- slovní hry, řečové, diskusní, strategické, hry s pravidly podporující rozvoj myšlení
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- estetické a tvůrčí výtvarné aktivity

Objevujeme svět kolem nás

Časové vymezení: únor

Charakteristika integrovaného bloku:

Zima kolem nás stále trvá. Začíná období masopustu, seznámíme se s různými hudebními nástroji, s lidovou tradicí masopustu, kdy a z jakého důvodu slavíme tento svátek.

Čekání na jaro si vyplníme povídáním o řemeslech, o tom, s jakými povoláními se setkáváme kolem nás, co kdo ke své práci potřebuje. Seznámení s důležitostí a významem práce všech. Vážit si práce ostatních. Neničit vědomě věci kolem sebe.

Všímáme se střídání jednotlivých období během roku – jaro, léto, podzim, zima. Zaměříme se i na znalost časových pojmů – ráno, v poledne, večer, čím můžeme jednotlivé části dne charakterizovat. Blíží se období výletů, všímáme si možností, jak lze cestovat, jaké známe dopravní prostředky, jak se chová účastník silničního provozu.

Pedagogický záměr:

- dítě dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- utvořit si základní představu o pravidlech silničního provozu, poznávání dopravních značek
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- manipulovat s předměty a uvědomovat si jejich vlastnosti a vztahy mezi nimi
- práce s papírem – stříhání, lepení, skládání
- didaktické hry na uvědomování si příčiny a následku a sledovat stejné principy i v reálném životě
- ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí, koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- chápat elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok)

Vzdělávací obsah integrovaného bloku (dílčí témata či obsahy)**:**

- masopustní karneval, výroba masek na karneval, výzdoba třídy
- hudební, rytmické a hudebně pohybové hry a činnosti, včetně seznámení s hudebními nástroji
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností
- všímání si jednotlivých profesí kolem nás
- zdravotně zaměřená cvičení (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) a pohybové hry s pravidly
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- konstruktivní, smyslové a námětové hry zaměřené na manipulaci s předměty
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií
- výtvarné aktivity

Jak se rodí jaro

Časové vymezení: březen

Charakteristika integrovaného bloku:

Březen je měsíc knihy. I my věnujeme knihám naši pozornost. Seznámíme se s knížkami, které mají děti rády. Ukážeme dětem, jak se ke knížkám chovat a proč se říká, kniha přítel člověka. Vedeme děti k tomu, aby se kniha stala součástí jejich života.

V návaznosti na výlet do Planetária si povíme něco o vesmíru, hvězdách, souhvězdích a planetách.

S příchodem jara zavoláme na sluníčko a seznámíme se s prvními jarními kytičkami. Pozorujeme změny v přírodě začátkem jara – tání sněhu, klíčení semen, rašení listů, přílet ptáků. Připravíme se na blížící se Velikonoce, které jsou spojeny s oslavou jara a s celou řadou lidových tradic a zvyků.

V předškolních třídách nezapomínáme na blížící se zápis do základních škol a na to, co by měl zvládnout předškolák.

Pedagogický záměr:

- mít zájem o to, co se kolem děje, chápat, že činorodost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- rozvíjet pohybové dovednosti a sebeobsluhu, podporovat fyzickou i psychickou zdatnost
- vést děti k soustředěnému poslechu, samostatnému vyjadřování
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- mít elementární povědomí o planetě Zemi, vesmíru
- odlišovat předměty podle různých znaků, rozpoznat stejné a rozdílné vlastnosti předměty
- rozvíjet nové poznatky o přírodě, ročním období
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv na téma jaro
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost

Vzdělávací obsah integrovaného bloku (dílčí témata či obsahy)**:**

- návštěva Planetária, seznámení se světem techniky
- výlety do Toulcova dvora zaměřené na aktivní seznamování se živou a neživou přírodou
- u předškolních dětí seznámení se s prostředím základní školy v okolí MŠ v souvislosti se zápisem do ZŠ
- prohlížení a „čtení“ knížek
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- využívání dětských encyklopedií, atlasů a naučných knih
- hry a činnosti zaměřené na procvičování zrakového vnímání – puzzle, skládačky
- aktivity zaměřené na aktivní pozorování jarní přírody
- jarní říkadla a písničky s jarní tématikou
- výroba jarních dekorací, výzdoba třídy, malování velikonočních vajec
- seznámení s lidovými tradicemi a zvyky v období Velikonoc, velikonoční koledy,
- učit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- podle obrázku popsat situaci

Moje zvířátko - kde má domov?

Časové vymezení: duben

Charakteristika integrovaného bloku:

Nastalo jaro, sluníčko všechno probouzí po dlouhém zimním spánku. Sledujeme, co se děje v trávě, seznamujeme se s různými druhy hmyzu. Domácí zvířátka mají mláďátka, jak se jmenují, kde žijí. Jak jsou nám domácí zvířátka užitečná.

Země slaví svůj svátek. Čím můžeme Zemi chránit a co jí naopak škodí. Chráníme přírodu, třídíme odpad – jak? Příroda může existovat bez člověka, ale člověk bez přírody nikdy!

V souvislosti s lidovou tradicí oslavíme filipojakubskou noc dětskou slavností čarodějnic. Při té příležitosti seznámíme děti moudrostí lidového léčitelství, jak nám příroda pomáhá – léčivé rostliny.

Pedagogický záměr:

- vést děti k pojmenování některých známých zvířat a jejich mláďat
- seznámení se světem hmyzu – jeho důležitá role v přírodě
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city
- a přizpůsobovat jim své chování
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- procvičovat sluchové vnímání, sluchovou paměť, fonematické uvědomování, naslouchat, lokalizovat zvuk, poznat předměty podle zvuku, naslouchat příběhům
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- citlivě vnímat přírodu všemi smysly, upevňovat sounáležitost s přírodou, objevovat rozmanitost přírody – poznávat názvy květin, zvířat a mláďat

Vzdělávací obsah integrovaného bloku (dílčí témata či obsahy)**:**

- polodenní nebo celodenní výlety na zajímavá místa
- hry a soutěže na zahradě MŠ v rámci Čarodějnic
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- hry a aktivity zaměřené na poznávání domácích zvířat a jejich mláďat, seznamování se způsobem života jednotlivých zvířat, jejich užitkem a způsobem, jak se o ně starat
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry) – nakládání s odpadem
- objevování toho, co rostliny potřebují ke svému životu ve spojení s praktickou činností
- hry a činnosti zaměřené na rozvoj sluchové percepce
- pohybové, hudebně-pohybové a rytmické hry a činnosti
- poznávání léčivých bylin a seznamování s jejich významem pro zdraví člověka
- pohádky a příběhy o zvířátkách, dramatizace
- výtvarná a pracovní činnost na téma rozkvetlá příroda, hmyz (včelky a motýli)
- třídění, přiřazování, uspořádání živočichů – domácí zvířata, exotická zvířata, zvířata žijící ve volné přírodě

Když všechno kvete

Časové vymezení: květen

Charakteristika integrovaného bloku:

Druhou květnovou neděli mají všechny maminky svátek. Je to příležitost poděkovat všem maminkám za lásku a péči a zdůraznit roli rodiny v životě.

Příroda kolem nás roste a kvete. Všímáme si světa rostlin, jaké známe druhy, jaký je vývoj rostlin. Co potřebuje rostlinka k životu, jak se seje a sází a jak se musíme o rostlinky starat. Zaměříme se na důležitost vody v životě nás všech, lidí, zvířat i rostlin. Koloběh vody v přírodě, vodní živočichové, řeky, moře, oceány.

Navštívíme i svět exotických zvířat, které druhy známe, kde mají domov, jak vypadají, čím se živí.

Pedagogický záměr:

- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat a umět je dát adekvátním způsobem najevo
- poznávání důležitosti a významu rodiny pro život dítěte, posilování citové stránky dítěte
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- přemýšlet a uvědomovat si vlastní činnost, plánovat, kontrolovat, sledovat a zhodnotit postupy, které při činnostech používáme
- orientovat se v mikro a makro prostoru
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí: zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí
- chápat základní matematické pojmy: menší – větší – stejný, první, poslední, řadit, třídit a porovnávat soubory předmětů podle určitého pravidla
- rozvoj komunikačních schopností a dovedností

Vzdělávací obsah integrovaného bloku (dílčí témata či obsahy)**:**

- sportovně zaměřené aktivity (olympijské hry, fotbal, florbal…)
- výlet do ZOO
- hry a činnosti na téma rodiny, přátelství apod.

- výroba dárků k Svátku matek
- smyslové, pohybové, konstruktivní, námětové, manipulační hry podporující prostorové vnímání, prostorovou orientaci
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- slovní hříčky – jazykolamy, slova nadřazená, hádanky
- výtvarné zachycení přírodních motivů
- básničky a písničky na téma maminka, rodina
- konstruktivní a grafické činnosti
- pohybové a didaktické hry v přírodě
- činnosti přiměřené sílám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné

Co už umím

Časové vymezení: červen

Charakteristika integrovaného bloku:

Školní rok pomalu končí, začínáme se těšit na prázdniny. Je čas cestování, výletů, slavíme Mezinárodní den dětí. Na světě je mnoho zemí a lidí, v mnohém jsou různí a v mnohém jsou stejní. Nikdy nezáleží na tom, jak člověk vypadá, ale na tom, jaký je.

S blížícími se prázdninami si zopakujeme, co všechno jsme se naučily. Zaměříme se na geometrické tvary, které známe.

Připomeneme si, co se dá podnikat o prázdninách, jaké známe sporty a jaké jsou zásady bezpečnosti při nich, a nejen při nich.

Pedagogický záměr:

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností a aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur
- poznávat samo sebe, své vlastnosti, dovednosti, silné a slabé stránky
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla), o geometrických tvarech
- podporovat samostatný řečový projev dítěte (spontánní i řízený)
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik

Vzdělávací obsah integrovaného bloku (dílčí témata či obsahy)**:**

- Oslava Mezinárodního dne dětí výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit
- a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin
- přípravy a realizace společných zábav a slavností - letní slavnosti na zahradě MŠ určené dětem i jejich rodičům (vystoupení dětí, pasování předškoláků, opékání

buřtů…)
- nácvik tanečního vystoupení na letní slavnosti
- hudební a hudebně-pohybové aktivity, rytmizace
- seznámení se životem a kulturou a památkami jiných národů a jiných zemí
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- určování a poznávání základních geometrických tvarů – čtverec, kruh, obdélník, trojúhelník
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- rozlišování první hlásky ve slově, dělení slov na slabiky
- výtvarné aktivity: kreslení, malování, modelování, tvoření z papíru, tvoření a vyrábění z různých jiných materiálů
- konstruktivní, dramatické, pohybové a didaktické hry
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

6.2 Realizace dílčích projektů a programů

Mezi možná rizika naplnění cílů z RVP PV z oblasti Dítě a jeho tělo patří absence či nedostatek řízených pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností. Naše mateřská škola aktivně podporuje rozvoj pohybových schopností a dovedností dětí, a proto se již pátým rokem účastníme celostátního projektu České obce sokolské pro předškolní děti: Svět nekončí za vrátky – Cvičíme se zvířátky.

Jedná se o celoroční činnost zaměřenou na pohybové a poznávací aktivity předškolních dětí. Hravou formou bez soupeření a stresových situací plní děti různé úkoly, které jim přinášejí radost z pohybu, učí je překonávat překážky a rozvíjejí jejich pohybové dovednosti i znalosti.

Další pravidelnou aktivitou přispívající k rozvoji pohybových schopností a dovedností dětí jsou pravidelné návštěvy tělocvičny v základní škole Mendelova.

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Pro rozvoj každé mateřské školy je nutné systematicky hodnotit jednotlivé oblasti, které mají přímou souvislost s předškolním vzděláváním. Evaluace označuje **proces vyhodnocování** vzdělávacích činností, situací, podmínek i výsledků vzdělávání. Vyznačuje se tím, že probíhá systematicky, pravidelně a že s výsledky se v praxi smysluplně pracuje. Autoevaluce znamená, že vyhodnocování probíhá uvnitř školy a že jej škola provádí sama. Autoevaluace poskytuje škole **zpětnou vazbu** ke korekci vlastní činnosti a současně slouží jako **východisko** pro další práci.

Do hodnocení podmínek vzdělávání jsou zapojeni všichni zaměstnanci školy, rodiče i partneři školy. Konkrétní kritéria pro hodnocení všech oblastí, která jsou předmětem autoevaluace, jsou v souladu s principy předškolního vzdělávání danými RVP PV. Systém autoevaluace, tvoří povinnou součást pedagogické dokumentace třídy a školy.

Pro vyhodnocování činnosti mateřské školy jsou hlavním měřítkem rámcové požadavky na předškolní vzdělávání formulované RVP PV. Jsou zde obsaženy nejen požadavky na vzdělávací obsah, ale také na veškeré podmínky, na přístupy k dítěti a jeho vzdělávání, na formy a metody práce, na zpracování ŠVP či na odborné činnosti pedagogů. Při vlastním hodnocení porovnáváme podmínky, situace a jevy, které ve škole probíhají, s požadavky (kritérii) RVP PV, a tím zjišťujeme, co je v naší činnosti v pořádku, případně co je nutno upravit, změnit, zlepšit.

7.1 Oblasti autoevaluace

Na základě současné platné legislativy mají mateřské školy za úkol si hodnotit:

1. **svůj ŠVP**
2. **veškeré podmínky vzdělávání** (materiální, životospráva, organizační podmínky, psychosociální, spolupráce s rodiči a dalšími partnery, řízení školy, včetně kvality personální práce a dalšího vzdělávání pedagogů)
3. **průběh vzdělávání**
4. **výsledky vzdělávání**

Sebehodnocení školy **se účastní všichni zaměstnanci školy**.

Evaluační aktivity probíhají jak **na úrovni tříd:** hodnocení TVP, výsledků u dětí, sebehodnocení pedagogů aj., tak **na úrovni školy**: hodnocení věcných podmínek, organizace a řízení, spolupráce školy s partnery, ŠVP, naplňování cílů programu, práci pedagogického sboru, zaměstnanců apod.

Celkové hodnocení školy provádí ředitel - analyzuje dílčí podklady, vyvozuje závěry a využívá jich v řídící činnosti.

7.1.1 Hodnocení ŠVP

Při hodnocení školního vzdělávacího programu, hodnotíme zejména jeho soulad s požadavky RVP PV.

Oblasti hodnocení:

- **koncepční záměr ŠVP** - hodnotíme, zda má vlastní myšlenku, zda obsahuje dlouhodobé cíle, resp. vizi, zda vyjadřuje, oč škola usiluje, zda obsahuje jasné a srozumitelné vzdělávací cíle a záměry, hodnotíme jedinečnost, původnost, resp. osobitost programu apod.

- **vhodnost vzhledem k podmínkám** - hodnotíme, zda vychází z analýzy podmínek a situace školy, zda je „ušit na míru“ škole, zda využívá možností, které nabízí okolní prostředí apod.

- **pojetí a zpracování vzdělávacího obsahu** - hodnotíme koncepci vzdělávacího obsahu, obsahovou i formální kvalitu integrovaných bloků apod.

- **formální a obsahové zpracování** - hodnotíme, zda je úplný, přehledný, zpracovaný „kulturní“ formou apod.

- **otevřenost ŠVP** - hodnotíme, zda umožňuje další rozvoj školy a zkvalitňování

vzdělávání, zda poskytuje prostor pro změny, zda počítá s kontakty s okolním životem apod.

7.1.2 Podmínky vzdělávání

Hodnotíme tyto podmínky vzdělávání:

- **věcné podmínky** - posuzujeme prostory a vybavení z hlediska požadavků vzdělávacích, bezpečnostních a hygienických

- **životospráva** - posuzujeme denní řád, režimová pravidla a aktivity, např. stravování, spánek, pohybové aktivity, pobyt venku, hodnotíme naplňování zásad zdravého životního stylu

- **psychosociální podmínky** - posuzujeme klima třídy i školy, atmosféru a kvalitu komunikace, přístup k dětem a způsob jejich vedení, respekt k individuálním potřebám, vzájemné vztahy a postoje, prosociální komunikaci, míru prostoru pro aktivitu a samostatné rozhodování dítěte apod.

- **organizační podmínky** - posuzujeme organizační formy práce, denní program, počty dětí ve třídě, respekt k soukromí dítěte, zařazování řízených zdravotně preventivních aktivit apod.

- **řízení** - posuzujeme vymezení pravidel, týmovou práci, spolupráci všech zúčastněných, kvalitu plánování, řízení a hodnocení, informační systém, spolupráci se zřizovatelem, s orgány státní správy, školami, odborníky a s dalšími partnery

- **personální a pedagogické zajištění** - posuzujeme pedagogické, metodické i etické kompetence pracovníků, jejich sebevzdělávání, další vzdělávání apod.

- **spoluúčast rodičů** - posuzujeme vzájemné vztahy mezi rodinou a školou, míru, intenzitu, formy a obsah komunikace a spolupráce

- **podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami** – posuzujeme bezpečnost prostředí s ohledem na potřeby dítěte se SVP, zajištění potřebných kompenzačních pomůcek, zajištění kvalitní průběžné speciálně pedagogická péče, spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství

- **podmínky vzdělávání dětí nadaných** – posuzujeme materiální podmínky, které umožní dítěti jeho talent rozvíjet, způsob vzdělávání nadaných dětí, vhodné organizační podmínky, spolupráci s odborníky

- **podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let** – posuzujeme bezpečnost prostředí,

materiální podmínky, množství podnětných a bezpečných hraček a pomůcek, zázemí pro zabezpečení hygieny apod.

- **podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka** - posuzujeme materiální podmínky, dostatek didaktických pomůcek, organizaci jazykového vzdělávání apod.

7.1.3 Průběh vzdělávání

Hodnocení práce pedagogů:

- **pedagogický styl** - hodnotíme metody a formy práce, metodické a diagnostické postupy

- **vzdělávací nabídka** - hodnotíme třídní vzdělávací programy a jejich naplňování, hodnotíme jejich promyšlenost a plánovitost, hodnotíme integrované bloky, nabídku činností, naplňování cílů v rámci bloků

7.1.4 Výsledky vzdělávání (pedagogická diagnostika)

Hodnotíme vzdělávací přínos u dětí:

- **individuální vzdělávací pokroky u dětí** - sledujeme a vyhodnocujeme rozvoj a učení dítěte, jeho vzdělávací pokroky ve všech vzdělávacích oblastech, hodnotíme prospívání dítěte ve vztahu k jeho individuálním potřebám a možnostem

Pedagogická diagnostika je proces, při němž usilujeme o co nejdokonalejší poznání daného dítěte, všech jeho důležitých znaků a charakteristik, všímáme si i vzájemných vztahů a interakcí. Prostřednictvím pedagogické diagnostiky získáváme důležité informace o **pokrocích dítěte**. V naší mateřské škole uplatňujeme **individualizovanou diagnostiku**, to znamená, že se zaměřuje se na dítě samotné bez porovnávání s vrstevníky či jinou referenční skupinou. Sledujeme rozvoj a osobní vzdělávací pokroky u každého dítěte a ty dokumentujeme. Správná diagnostika je i základem pro určení vhodných prostředků v případě, že se u dítěte objeví určité problémy nebo potíže. Právě na základě diagnostiky lze vyvodit odborně podložené závěry pro jejich eliminaci a další rozvoj dítěte. Podle potřeby je možné intervenovat odbornou pomoc.

Písemné záznamy, případně další doklady vypovídající o dítěti a jeho pokrocích jsou důvěrné a přístupné pouze učitelům mateřské školy, ČŠI, popř. rodičům. Učitel je využívá při každodenní práci, při tvorbě PLPP nebo IVP, pro komunikaci a spolupráci s rodiči.

Nejedná se o hodnocení jednorázové, ale **průběžné**. Základem pro sledování projevů

dítěte je pozorování. Při sledování dětí usilujeme o co největší objektivitu, nicméně jsme si vědomy toho, že pozorování nikdy nemůže být zcela objektivní. Proto výsledky pozorování vždy konzultujeme mezi sebou.

Aby pozorování přineslo žádoucí efekt, je třeba stanovit si **konkrétní cíl pozorování** (co a jak chceme pozorovat, jakým způsobem a za jakých okolností). Pozorování dítěte probíhá v průběhu celého dne v rámci všech činností v MŠ. Cenným zdrojem informací je pozorování spontánní hry dítěte. U dítěte si všímáme projevů chování, motorické obratnosti (sledujeme pohyblivost, jemnou i hrubou motoriku, senzomotorickou koordinaci - motorická reakce na smyslový podnět), verbální projev, osobní tempo dítěte, převažující aktivační úroveň, emoční projevy, pracovní vlastnosti a způsob reagování na pokyny učitelky a všímáme si i socializační úrovně dítěte. Při hodnocení přístupu k řešeným úkolům sledujeme i rychlost reakcí, míru vytrvalosti, míru sebejistoty, míru zájmu o úkol a míru ctižádosti.

Vývojovou úroveň dítěte ukazují i různé **dětské výtvory**. Může se jednat o kresbu, o různé výrobky, stavební konstrukty i pracovní listy. Výtvarné počiny dětí a pracovní listy shromažďujeme a děti si na konci školního roku odnáší své výtvory domů. Tato díla by měla být přístupná nejen dítěti, ale také rodičům. Pedagog tak může rodičům předkládat přesvědčivý a průkazný materiál především pro pozitivní hodnocení dítěte. Rovněž v případě, že jeho práce signalizují určité problémy, má oporu pro spolupráci s rodiči na řešení těchto problémů.

V rámci pedagogické diagnostiky se věnujeme i systematickému pozorování **očekávaných kompetencí** dítěte tak, aby vzdělávání dítěte bylo smysluplné a efektivní a aby bylo již v předškolním věku dítěte plně využito jeho individuálního potenciálu. Očekávaných výstupů je v RVP PV formulováno několik desítek. K našemu účelu byly vybrány takové, které významně přispívají k vytvoření základů klíčových kompetencí. Tento výběr je doplněn ještě o kompetence vyplývající z přirozeného vývoje a zrání organismu v průběhu předškolního věku. Jak již bylo řečeno, hodnotíme individuální vzdělávací pokroky každého dítěte a současně se vyhýbáme porovnávání dětí s jakýmikoli vývojovými či výkonovými normami či dětí navzájem.

Kritéria, která sledujeme, jsou:

- jak dítě koordinuje pohyby a polohy těla, jak dokáže pohyby napodobovat
- jak umí zacházet s běžnými předměty, jak zvládá sebeobsluhu
- jakou má slovní zásobu, jak vyslovuje, zda mluví gramaticky správně, jak se dovede vyjadřovat a komunikovat
- jak se dokáže soustředit a zda je schopno postupovat podle instrukcí
- zda si dokáže cíleně zapamatovat a učit se něčemu
- jak zvládá základní předčíselné i číselné představy, časoprostorové a matematické pojmy

- jak řeší jednoduché problémy, úkoly a situace
- jak rozvinutá je jeho fantazie a představivost
- zda je všímavé k okolí, citlivé a ohleduplné
- do jaké míry je samostatné a sebevědomé
- zda a jak dokáže odlišovat hru od soustředěné práce
- jak se umí ovládat a přizpůsobovat
- jak je společenské, jak umí komunikovat a spolupracovat
- co všechno ví o světě, o zdraví a bezpečí, o životním prostředí a jak se chová

Protože s dítětem pracujeme každodenně, sledujeme jeho projevy a chování v nejrůznějších situacích a podmínkách, které běžně nastávají, používáme pro naše pozorování **záznamový arch**, do kterého zapisujeme výsledky pozorování. Zápisy provádíme v určitých pravidelných intervalech, nebo tehdy, když zpozorujeme významnou změnu, posun, novou dovednost apod. Z výsledků pozorování vychází učitelky při **plánování třídních vzdělávacích programů**. To znamená, že na jejich základě volí nejvhodnější metody a postupy, vytváří odpovídající vzdělávací nabídku a mění prostředí dítěte tak, aby vyvolali žádoucí výchovné a vzdělávací efekty.

7.2 Prostředky autoevaluace (metody a techniky)

K sebehodnocení činnosti škol užíváme různé **metody a postupy**.

Jednou ze základních metod zejména při pedagogické diagnostice je **pozorování**. Pozorování slouží k zachycení určitých jevů, procesů, činností a jejich hodnocení. Jedna z forem pozorování, kdy jsou informace získávány přímou účastí hodnotitele v pedagogickém procesu, je hospitace, kde ředitel školy pozoruje činnost pedagoga. Výsledky tohoto pozorování jsou zaznamenávány do hospitačního archu a vyhodnocovány. Součástí hospitace je následný rozhovor zaměřený na analýzu zachycených skutečností a sebereflexi pozorovaného.

Mezi metody, které slouží ke shromažďování dat a informací přímou komunikací, patří **rozhovor, diskuse a pedagogické porady**. V naší MŠ používáme **evaluační rozhovor** ředitele se zaměstnanci. Součástí hodnocení zaměstnanců je také jejich **sebehodnocení**. Smyslem tohoto hodnocení je zjistit úroveň metod a forem práce používaných v práci s dětmi, ale i spokojenost jednotlivých zaměstnanců, protože tato spokojenost je nedílnou součástí klima školy.

Další metodou, kterou používáme je **brainstroming**. Jedná se o skupinovou metodu založenou na zachycování myšlenek, které účastníky napadnou po vymezení problému. Často vedou k výběru vhodného řešení.

K autoevaluaci používáme také **analýzu dokumentů**. Jedná se o analýzu třídní i individuální dokumentace (TVP, třídní kniha, diagnostické záznamy, portfolia dětí, individuální vzdělávací plány) a analýzu portfolia dítěte.

Další metodou, která nám slouží ke zjištění určitých informací, jsou **dotazníky**. Prostřednictvím dotazníku oslovujeme zaměstnance školy i rodiče dětí. Dotazníky pro rodiče jsou anonymní a dobrovolné. Každý dotazník musí mít jasný cíl, to znamená, proč ho zadáváme a co chceme zjistit.

K hodnocení nám však především slouží **hodnotící záznamové listy**. Tyto formuláře obsahují jasně stanovená kritéria a odpovídající hodnotící škálu. Slouží ke sledování a hodnocení určitých jevů, okolností či situací a k zaznamenávání zjišťovaných skutečností.

7.3 Časový plán, odpovědnost učitelů a další pravidla

Jádrem autoevaluace jsou **ukazatelé kvality** (indikátory, kritéria). V naší mateřské škole využíváme soubory kritérií obsažené v příloze metodické příručky Autoevaluace mateřské školy, vydané VÚP, 2008 a tato kritéria jsme aplikovali na podmínky školy.

Hodnocení školního vzdělávacího programu

Základní kritéria a ukazatele, podle kterých můžeme vyhodnotit kvalitu ŠVP, nalezneme v RVP PV. Vztahují se celkem k pěti oblastem:

1. koncepční záměr ŠVP, jeho promyšlenost, původnost,
2. vhodnost ŠVP vzhledem k podmínkám,
3. pojetí a zpracování vzdělávacího obsahu, metody a formy práce.
4. formální zpracování,
5. funkčnost ŠVP, jeho otevřenost, flexibilita.

Metody a časový plán:

- záznamový arch s kritérii a hodnotícími škálami – všichni zaměstnanci
- diskuse – všichni zaměstnanci - 1x za rok – červen

Každý pedagog vyplní záznamový arch, který se týká hodnocení ŠVP. Ředitelka školy jednotlivé údaje zpracuje a na jejich základě vypracuje souhrnné hodnocení, které je společně projednáno. Následuje diskuse, z které vyplynou návrhy na další postup, popř. na konkrétní opatření, změny, úpravy či dopracování ŠVP.

Hodnocení podmínek ke vzdělávání

Základní kritéria jsou popsána v RVP PV. Je nutné nejen stav těchto podmínek popsat, ale je třeba zhodnotit jeho dopad na vzdělávání. Tam, kde zjistíme nevyhovující podmínky, zaměříme se především na to, jak je zlepšit (navrhujeme opatření).

Předmětem vyhodnocování této oblasti budou:

Věcné podmínky: prostory školy, materiální podmínky, hračky, pomůcky a náčiní, uspořádání a vybavení tříd, zahrady, hřiště, hygienické a bezpečnostní podmínky apod.

Psychosociální podmínky: kvalita stravy, denní řád, pobyt venku, volnost pohybu, podpora pohybových aktivit, odpočinek, zdravý životní styl, kvalita prostředí, adaptace dětí, respektování přirozených potřeb, rovnost postavení dětí ve skupině, společná pravidla, kvalita komunikace, způsob vedení dětí, prosociální vztahy apod.

Organizační podmínky: organizace denního programu, organizace činností apod.

Metody a časový plán:

- záznamový arch s kritérii a hodnotícími škálami - ředitelka a všichni zaměstnanci - 1x ročně - září
- dotazníky pro rodiče - 1x ročně – prosinec
- rozhovory se zaměstnanci, rodiči, - průběžně
- pedagogické porady – pedagogičtí pracovníci - 1x za měsíc
- provozní porady – všichni zaměstnanci – dle potřeby
- rozbor dokumentace (ŠVP, TVP, školní řád, zápisy v třídní knize) – ředitelka MŠ – dle potřeby
- hospitace – ředitelka MŠ – 1x za 2 měsíce
- pozorování, rozbor dětských výtvorů – učitelky – průběžně

Spolupráce s rodiči a ostatními partnery:

Smyslem vlastního hodnocení této oblasti je posoudit kvalitu spolupráce školy s rodiči (popř. s ostatními partnery), její vliv na vzdělávací činnost školy. Cílem je vytvářet mezi rodiči a pedagogy přátelský, resp. partnerský vztah a zajistit, aby se děti i rodiče cítili v mateřské škole dobře a navštěvovali ji rádi.

Metody a časový plán:

- záznamový arch s kritérii a hodnotícími škálami – všichni zaměstnanci – 1x ročně
- dotazníky pro rodiče – 1x ročně – leden
- pedagogické porady - pedagogičtí pracovníci - 1x za měsíc
- rozhovory či diskuse s rodiči - průběžně

Řízení školy, personální a pedagogické zabezpečení, další vzdělávání:

Smyslem hodnocení je zjistit, jak na tom škola je, a zároveň zajistit, aby řízení školy i profesionální zajištění vzdělávání bylo co nejlepší.

Základní kritéria poskytuje RVP PV.

Metody a časový plán:

- záznamový arch s kritérii a hodnotícími škálami – všichni zaměstnanci – 1x ročně
- analýza osobních a pracovních materiálů (informace o vzdělání pedagoga, analýza TVP, účast na vzdělávacích akcích) – všichni zaměstnanci – průběžně
- evaluační rozhovor ředitele se zaměstnanci – 1x pololetí – leden, červen
- hospitace – ředitelka MŠ - 1x za 2 měsíce
- pedagogické porady – pedagogičtí pracovníci - 1x za měsíc
- sebehodnocení – všichni zaměstnanci - 1x ročně – květen
- diskuse a rozhovory – průběžně
- dotazníky k hodnocení řízení školy, odborného zajištění a dalšího vzdělávání – učitelky – 1x ročně – květen

Hodnocení průběhu vzdělávání

Pedagogický styl, metody a formy práce:

Smyslem hodnocení je zjistit úroveň metod a forem práce používaných pedagogy v práci s dětmi. Předmětem bude přímá vzdělávací činnost pedagogů.

Základní kritéria stanovuje RVP PV. Nalezneme je mezi specifiky předškolního vzdělávání, jsou formulována jako podmínky či jako povinnosti předškolního pedagoga, lze pracovat také s riziky (v RVP PV popsanými v rámci vzdělávacích oblastí).

Metody a časový plán:

- záznamový arch s kritérii a hodnotícími škálami – učitelky – 1x ročně – květen
- pozorování, hospitace, rozhovory, pedagogické porady – ředitelka MŠ – průběžně
- sebehodnocení – učitelky, ředitelka MŠ – 1x ročně - květen

Vzdělávací nabídka:

Cílem hodnocení je zjistit, zda a nakolik je TVP a jeho naplňování v souladu s požadavky RVP PV, a získat tak konkrétní podněty pro zlepšení, obohacení, zkvalitnění.

Metody a časový plán:

- zpětná vazba k vlastní činnosti – pedagogičtí pracovníci – každý den

- hodnocení tematického celku – pedagogičtí pracovníci – po ukončení
- hodnocení akce – pedagogičtí pracovníci – po ukončení akce
- záznamový arch s kritérii a hodnotícími škálami – učitelky – 1x ročně – květen
- pozorování - ředitelka MŠ – průběžně
- hospitace – ředitelka MŠ – 1x za 2 měsíce
- sebehodnocení – učitelky – 1x ročně

Hodnocení vzdělávacích výsledků (individuální pokroky u dětí)

Cílem tohoto hodnocení je zjišťovat, zda se děti ve svém rozvoji a vzdělávání posunují, a zajišťovat, aby tento posun byl vzhledem k možnostem dítěte optimální.

Metody a časový plán:

- pozorování dítěte – učitelky – průběžně
- portfolio dítěte – učitelky – průběžně
- záznamové archy pro sledování rozvoje a učení dítěte a pro diagnostický i pedagogický záznam – učitelky – 1x čtvrtletí
- vyhodnocování IVP – učitelky, ředitelka MŠ, rodiče – 1x za rok

Svou činnost hodnotíme v rámci všech oblastí po celou dobu pravidelně a průběžně. Cílem autoevaluace jsou podstatná zjištění, která vedou kolektiv MŠ k hlubšímu zamyšlení nad prací a fungováním školy a která vedou k hodnotícím závěrům, se kterými dále pracujeme.

8. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Autoevaluace mateřské školy. Metodická příručka k vlastnímu hodnocení. Praha: Výzkumný ústav pedagogický v Praze, 2008. ISBN 978-80-87000-22-9

Pedagogické hodnocení v pojetí RVP PV. Metodika pro podporu individualizace vzdělávání v podmínkách mateřské školy. Praha: Výzkumný ústav pedagogický v Praze, 2007. ISBN 978-80-87000-10-6

Úprava Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání byla provedena na základě ustanovení zákona č. 178/2016 Sb., kterým se mění zákon 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Praha, 2017. [cit. 2017-02-20] Dostupné z: http://www.nuv.cz/t/rvp-pro-vseobecne-vzdelavani

Manuál k přípravě školního (třídního) vzdělávacímu programu mateřské školy. Praha: Výzkumný ústav pedagogický v Praze, 2005. ISBN 80-87000-10-2

Praktický průvodce třídním vzdělávacím programem mateřské školy. Praha: Výzkumný ústav pedagogický v Praze, 2006. ISBN 80-87000-04-8

Pedagogické hodnocení v pojetí RVP PV. Metodika pro podporu individualizace vzdělávání v podmínkách mateřské školy. Praha: Výzkumný ústav pedagogický v Praze, 2007. ISBN 80-87000-10-2

MICHALÍK JAN, BASLEROVÁ PAVLÍNA, FELCMANOVÁ LENKA A KOLEKTIV. *Katalog podpůrných opatření - obecná část. Pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu zdravotního nebo sociálního znevýhodnění.* [online]. Praha, 2015 [cit. 2017-02-20] Dostupné z http://www.inkluze.upol.cz/portal/vystupy/

Zákon 561/2004 Sb. - Školský zákon. [online]. Praha, 2004 [cit. 2017-02-20] Dostupné z: http://www.msmt.cz/uploads/skolsky_zakon.pdf

Informace k předškolnímu vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let v mateřské škole. [online]. Praha, 2016 [cit. 2017-02-20] Dostupné z: http://www.visk.cz/sites/default/files/informace_predskolni_vzdelavani_msmt.pdf

BEČVÁŘOVÁ, Z. *Současná mateřská škola a její řízení*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80 - 7178-537-7.

KOLLARIKOVÁ, Z., PUPALA B. *Předškolní a primární pedagogika*. Praha, Portál, s.r.o., 2001. ISBN 978-80-7367-828-9

TOMANOVÁ, D.: *Úvod do pedagogické diagnostiky*. Olomouc, Univerzita Palackého pedagogická fakulta, 2006. ISBN: 978-80-244-1426-3

Přílohy

Formuláře záznamových archů